

Kinda
kommun

RIMFORSA FÖRSKOLA/ BJÖRKLIDEN ENEN/BJÖRKEN

Likabehandlingsplan

Plan mot kränkande behandling

2018-01-01

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Arbetslaget

Vår vision

På vår förskola ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för den de är, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsidentitet och ålder. På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling. Alla barn ska känna trygghet vid "väntetider" såsom toalettkö, innan lunch och mellanmål eller samlingar. Vi erbjuder barnen olika lärmiljöer där det finns möjlighet för alla barn att välja mellan olika lekaktiviteter.

Planen gäller från

2018-01-01

Planen gäller till

2019-01-01

Läsår

18-19

Barnens delaktighet

Vi pratar om hur man är mot varandra i samling samt vid andra tillfällen där problem kan uppstå. Vi funderar kring pojkar/flickors olika intresse och vi strävar efter att arbeta kompensatoriskt där vi försöker bryta traditionella könsmonster i lekar och miljö. Barnen ska tillåtas välja fritt mellan olika aktiviteter och material.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrarna har fått information antingen via föräldramöte eller vid annat tillfälle. Vid hämtning sker dagliga samtal om hur barnens dag har varit. Ett exemplar av likabehandlingsplanen kommer att sättas upp på varje avdelning så att föräldrarna kan ta del av den.

Personalens delaktighet

Vi arbetar kontinuerligt med konflikthantering och vi håller en levande dialog om hur vi kan förbättra vårt arbete i och utanför barngrupp. Likabehandlingsplanen och arbetet med den är en stående punkt på varje personalmöte. All personal är delaktig i utformningen av likabehandlingsplanen.

Förankring av planen

Arbetet skiljer sig åt beroende på vilka åldrar och vilken barngrupp verksamheten har. Med de äldre barnen handlar det om dialog mellan barn och pedagog, medan med de yngre barnen förankrar vi värderingar genom att visa både med handling och ord hur man är en förebild och hur man är mot varandra.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder:

Personalen arbetar med likabehandling fortlöpande samt under studiedagen i december 2017. Områden som berörs i kartläggningen är kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen:

Vi gör föräldrarna delaktiga genom att de kan och får läsa vårt arbete kring dessa frågor. Vi diskuterar även detta på våra föräldramöten.

Hur personalen har involverats i kartläggningen:

All personal på avdelningarna: Eken, Rönnen, Björken, Enen, och Linden har deltagit i kartläggningen.

Resultat och analys:

Vi har observerat att vårt arbete med vår likabehandlingsplan har gett resultat i barngruppen och genom att vi regelbundet utvärderar vår likabehandling så gör vi den ständigt aktuell.

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen innebär att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan ske direkt eller indirekt. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder.

Styrdokument

Läroplanen för förskolan – Lpfö 98, rev 2016

Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhälle som vårt samhälle vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.

FN: s Barnkonvention

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och rätten till likabehandling i fokus. Konventionen bygger på perspektivet att barns bästa alltid skall komma i främsta rummet. Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göra sin röst hörd.

Diskrimineringslagen

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567

Skollagen

Bestämmelserna i denna lag/kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn. Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns värdighet. En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef.

Salamancadeklarationen

Vi tror och deklarerar att

-varje barn har en grundläggande rätt till undervisning och måste få en möjlighet att uppnå och bibehålla en acceptabel utbildningsnivå

-varje barn har unika egenskaper, intressen, fallenheter och inlärningsbehov

-utbildningssystemen skall utformas och utbildningsprogrammen genomföras på sådant sätt att den breda mångfalden av dessa egenskaper och behov tillvaratas

-elever med behov av särskilt stöd måste ha tillgång till ordinarie skolor som skall tillgodose dem inom en pedagogik som sätter barnet i centrum och som kan tillgodose dessa behov

-ordinarie skolor med denna integrationsinriktning är det effektivaste sättet att bekämpa diskriminerande attityder, att skapa en välkomnande närmiljö, att bygga upp ett integrerat samhälle och att åstadkomma skolundervisning för alla; dessutom ger de flertalet barn en funktionsduglig utbildning och förbättrar kostnadseffektiviteten och – slutligen – hela utbildningssystemet.

Kränkande behandling

Undersöka risker och hinder

Personal ska vara närvarande där barnen leker för att se och höra vad som pågår. Vi har diskuterat balansgången mellan att låta barnen leka ifred vs. att "övervaka" leken så att inget barn ska känna sig otryggt. Vi ska aktivt säga ifrån och bemöta kränkande behandling där den sker i stunden. Vi bekräftar och tröstar först barnet som blivit utsatt för att sedan följa upp och ställa frågor som "vad hände?" "ser du att XXX är ledsen?" och pratar om hur man är mot varandra på förskolan. Vi är med och följer barnens lek där vi vet att det behövs ett par extra ögon.

Analysera orsaker

I de tillfällen där pedagogerna inte ser och hör finns risken att kränkande behandling kan ske. Vi kan inte alltid se och höra alla situationer. Personaltäthet påverkar, vikariesituation likaså. Samsyn mellan pedagogerna är också en faktor som påverkar. Tycker och tänker och agerar vi alltid lika?

Genomföra åtgärder

Vi strävar efter att vara närvarande, att se och höra barnens lek men också ge dem utrymme till egen lek. Vi fortsätter att diskutera vårt agerande och vårt bemötande och bollar olika situationer med varandra. Vi använder oss av stödmaterial såsom böcker om kamratskap m.m.

Otrygga platser

Undersöka risker och hinder

En otrygg plats kan vara undangömda vrår både ute och inne, skötbord/toalett eller mindre rum men egentligen kan förskolans hela yta vara potentiellt otrygg beroende på situationen.

Analysera orsaker

Alla platser kan vara otrygga beroende på situationer. Personalen behöver rotera i verksamheten.

Genomföra åtgärder

Stänga dörrar vid blöjbyten, utforma miljön. Hålla ordning på gården regelbundet. Personalen behöver rotera mer på gården eftersom den är så stor.

Följa upp och utvärdera

Påminna varandra. Roterar i miljöerna samt prata om det på personalmöten och följa upp våren 2018.

Kön

Ingen skall känna sig utsatt på grund av kön.

Undersöka risker och hinder

Barnen vill inte leka med killar eller tjejer. Pojkar kan inte ha viss färg på kläderna. Att barnen inte vågar ha på sig vissa kläder på förskolan p.g.a att någon sagt att man inte kan ha klänning som kille. I denna ålder undrar man ifall man kan ha vilka kläder som helst?

Analysera orsaker

Barns nyfikenhet kan göra att andra barn känner sig kränkta eller utsatta.

Genomföra åtgärder

Säga deras namn, och hur man samtalar med barnen. Att alla kön ska få vara på "alla" platser, vi måste ge alla tillgång till allting samt "fria leken" och förebygga. Vi strävar efter att bryta stereotypa och invanda könsmönster och hjälper varandra att påminna om hur vi pratar med barnen och till varandra.

Följa upp och utvärdera

Man kan prata med föräldrar hur vi jobbar på föräldramötet. Man kan välja böcker om genus, prata med barnen i samling och när situationerna uppstår. Följa upp våren 2018.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Inget barn skall känna sig utsatt på grund av sin könsöverskridande identitet eller könsuttryck.

Undersöka risker och hinder

Vi vuxna kan ha förutfattade meningar om könsidentitet och könsuttryck. Vi arbetar aktivt med att bli mer medvetna och inkluderar både i språk och handling. Vi strävar efter att låta barn vara barn och fritt utforska sin identitet.

Analysera orsaker

Det kan finnas individer som känner att de är födda i fel kropp. Vi pratar om kommentarer runt kläder och dylikt om vårt bemötande.

Genomföra åtgärder

Tänka på att inte dela in barnen i "tjejer" och "killar". Vi för naturligt in olika roller i leken och vi är tillåtande i vårt sätt att se på leken.

Följa upp och utvärdera

Följer upp under våren 2018 och framåt.

Etnisk tillhörighet

Ingen ska bli diskriminerad för sin etniska tillhörighet.

Undersöka risker och hinder

En risk är t.ex. vid matsituationer eller att man inte följer med till kyrkan. Skulle det finnas barn, föräldrar eller annan personal med annan etnisk tillhörighet ska vi se det som en tillgång.

Analysera orsaker

Barns nyfikenhet, hinder i kommunikation och okunskap.

Genomföra åtgärder

Fånga upp frågorna barnen har och tänka på hur vi vuxna kommunicerar med varandra och med barnen.

Följa upp och utvärdera

Samtala i arbetslaget och följ upp våren 2018 och framåt.

Religion eller annan trosuppfattning

Ingen ska utsättas för diskriminering till följd av sin religion eller trosuppfattning.

Undersöka risker och hinder

Frågor kan uppstå vid t.ex. högtider så som jul, Lucia och födelsedagar och hur vi gör då för att inkludera alla men samtidigt respektera våra olikheter. Föräldrar, barn och personal ska inte känna sig diskriminerade p.g.a sin religion.

Analysera orsaker

I läroplanen står det att vi ska ta upp religionen och fira traditioner.

Genomföra åtgärder

Om det uppkommer måste vi ta det som diskussion och ha en dialog med föräldrar. Våra svenska traditioner ska samexistera med övriga.

Följa upp och utvärdera

Arbeta gemensamt mot samma mål och riktlinjer, följa upp våren 2018 och framåt.

Funktionsnedsättning

Ingen ska utsättas för diskriminerande behandling på grund av sin funktionsnedsättning.

Undersöka risker och hinder

Matsituationer kan vara jobbiga för dem som har funktionsnedsättning, eller dem som sitter med vid bordet. Ett barn som slåss, det kan vara jobbigt för andra barn och de känner ett obehag. Ska man anpassa ett barns behov med hela gruppen, de andra kanske behöver en annan utmaning.

Analysera orsaker

Föräldrars och personlens okunskap om det angående barnet och hur vi ska bemöta situationen. Vi pedagoger behöver fundera på hur vi arbetar för att möta varje barn på deras nivå, mognad och ålder. Att kunna se enskilda individen och dess behov.

Genomföra åtgärder

Tänka på hur man placerar barnen och våga öppet prata om situationen. De barn som behöver trygghet i rutinerna ska få den möjligheten.

Följa upp och utvärdera

Prata om det i arbetslaget, gemensamma strategier. Vi ska även följa upp detta våren 2018 och framåt.

Sexuell läggning

Inget barn skall diskrimineras på grund av sin sexuella läggning.

Hinder och risker

I roll-lekar kan det uppkomma att man inte kan vara tex. 2 mammor i en familj eller pappor. Klädval kan också bli en risk och utsatthet.

Analysera orsaker

Det kan finnas olika familjesituationer än den normativa. Vad sänder vi vuxna ut till barnen och till varandra.

Genomföra åtgärder

Vi har en dialog i arbetslaget där vi diskuterar öppet om sexuell läggning och hur vi arbetar för att tänka mer öppet och inkluderande.

Följa upp och utvärdera

Vi följer upp och utvärderar på våra möten under våren 2018 och framåt.

Ålder

Ingen ska diskrimineras på grund av sin ålder.

Undersöka risker och hinder

Barnen jämför vilken ålder dem är i och kan utesluta att leka med de som är yngre eller äldre. Barn som inte kan hänga med de jämgamla utan de yngre. Det kan också finnas praktiska hinder så som brist på yta eller annat.

Analysera orsaker

Vi pedagoger har ett öppet synsätt gällande gruppindelningar.

Genomföra åtgärder

Fokusera på utvecklingen. Anpassa det man gör i grupperna.

Följa upp och utvärdera

Utnyttja våra reflektionstider, följa upp under våren 2018 och framåt.

Samverkan

Personal

Frågor rörande diskrimineringsgrunderna och kartläggningen diskuteras på arbetsplatsträffar där samtlig personal deltar. Personal har varit med och diskuterat fram hur förskolan ska arbeta vidare med resultatet. All anställd personal inom våra verksamheter arbetar utifrån likabehandlingsplanen för att skapa en trygg och trivsamt miljö för alla.

Utvärdering av planen tas upp i personalgruppen enhetsvis. Nuvarande plan kommer att utvärderas kontinuerligt genom t.ex. diskussionsfrågor på våra möten samt i den dagliga dialogen pedagoger emellan.

Förskolechefen är ytterst ansvarig för att förskolorna arbetar för likabehandlingsarbete.

Vi har ett gemensamt arbete i arbetslagen och i hela personalgruppen för ökad samsyn kring t.ex. regler och "den röda tråden" genom återkommande tvärgruppsdiskussioner.

Vi pedagoger är förebilder för barnen genom att vi behandlar varandra lika och respektfullt med både ord och handling. Vårt förhållningssätt mot varandra speglar av sig på omgivningen.

Barn

Vi anpassar barnens inflytande i likabehandlingsplanen beroende på deras ålder och mognad. Vi ser till varje barns behov och stöttar barnen utefter deras förutsättningar. Alla barn ska känna sig trygga och även kunna se att vi pedagoger förmedlar att alla är lika värda.

Vårdnadshavare

Vi har kontinuerligt en dialog med föräldrar om värdegrundfrågor både i utvecklingssamtalen mellan pedagog-förälder samt i de vardagliga situationerna. Vi strävar efter föräldrarnas delaktighet bl.a. genom att göra likabehandlingsplanen tillgänglig för alla vårdnadshavare och vi tar till oss av synpunkter som vårdnadshavarna framför till oss.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska vara nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling i vår förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering och kränkande behandling

Personalen ska hålla god uppsikt över alla platser där barn leker inom- och utomhus. Vi strävar efter att det alltid ska finnas minst en pedagog i närhet av barnens lek. Vi ska cirkulera över gården för att kunna vara delaktiga i barnens aktiviteter och för att vi inte ska "missa" eventuella situationer där kränkande behandling och/eller diskriminering kan förekomma.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och föräldrar kan vända sig till alla pedagoger på vår förskola samt vår förskolechef.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Den vuxne som uppmärksammar situationen bryter beteendet och samtalar med berörda barn direkt. I första hand får det kränkta barnet stöd. Var tydlig med att det inte är tillåtet att diskriminera/kränka andra. Det är viktigt att den vuxne ger barnet stöd för att reflektera och rätta till situationen genom frågor som t.ex. "Hur tror du att din kamrat känner sig?", "Hur kunde du gjort istället?", "Hur ska du göra för att xxxxxxx ska må bra?" Informera alla i arbetslaget om vad som hänt. Vid upprepade diskrimineringar/kränkningar - informera och samtala med berörda föräldrar om situationen och för dialog om åtgärder. Om problemet kvarstår informera förskolans ledning som tillsammans med personal ansvarar för planering av uppföljande åtgärder och ev. handlingsplan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Reagera, var rak och säg till. Samtala med den vuxne och fråga hur denne tänkte. Lyssna in situationen. Tänk på att inte föra känsliga diskussioner i barns närvaro. Vid upprepade diskrimineringar/ kränkningar kontakta förskolans ledning som ansvarar för utredning. Stöd ska erbjudas till berörda vid behov.

Rutiner för uppföljning

Om det framkommit att det är fråga om diskriminering/ kränkande behandling barn- barn ska det följas upp i samtal med föräldrar inom två veckor. I första hand ansvarar arbetslaget för det. Samtalet ska dokumenteras. Om det framkommit att det är fråga om diskriminering/ kränkande behandling vuxna- barn ansvarar förskolans ledning för uppföljningssamtal utifrån vad som kommit fram i utredningen. Uppföljningen dokumenteras.

Rutiner för dokumentation

Vid BARN-BARN ska det dokumenteras skriftligt av ansvarig pedagog tillsammans med arbetslaget när det handlar om diskriminering/ kränkningar vid upprepade tillfällen. Detta sker efter dialog med förskolans ledning. All dokumentation ska vara underskriven av berörda parter (i första hand föräldrar, ansvarig pedagog), sparas och förvaras inlåst. Kopia på dokumentationen lämnas även till förskolans ledning. Vid VUXEN-BARN ska det dokumenteras skriftligt när utredning sker angående diskriminering/ kränkning vid upprepade tillfällen. Förskolans ledning ansvarar för dokumentationen.

Ansvarsförhållande

I första steget ansvarar den berörda personalen samt arbetslaget. I andra steget vid barn-barndiskrimineringar/ kränkningar ansvarar arbetslaget tillsammans med förskolans ledning.

I andra steget vid vuxen- barndiskrimineringar/ kränkningar ansvarar förskolans ledning.

Därefter övergår ansvaret till huvudman tillsammans med förskolans ledning.

Kinda
kommun